

Medicinska riktlinjer

Preventivmedelsrådgivning efter gastric by-pass

Med övervikt och fetma som ett snabbt växande problem ökar antalet gastric by-pass operationer i Sverige. Under 2010 gjordes ca 7500 operationer och 2011 beräknas ca 10000 operationer genomföras. Sannolikt kommer antalet att öka ytterligare framöver. 75 % av dem som opereras är kvinnor med medianålder 40 år. Således är en stor del av de opererade kvinnorna i fertil ålder.

Fertiliteten ökar med viktne­d­gången. Medianviktne­gången är under det första året drygt 40 kg och pga. den katabola situation som då råder finns en ökad risk för intrauterin tillväxthämning om kvinnan blir gravid under perioden med snabb viktnedgång. På grund av detta avråds idag opererade kvinnor från graviditet de första 12-18 månaderna efter genomgången operation, eller till viktstabilitet. Därför är det extra viktigt att kunna ge bra preventivmedelsråd.

Blir kvinnan gravid under den här tiden så finns det dock inget som talar för att hon bör avbryta graviditeten.

Kombinerade metoder har varit uteslutna för den obesa kvinna före operationen. Kvinnan kan använda kombinerade hormonella metoder när BMI är mindre än 30 och andra riskfaktorer för trombos saknas.

Det finns få data som visar i vilken mån upptaget är så försämrat att man bör avstå från kombinerade p-piller. Vid en systematisk genomgång publicerad i Contraception 2010 finns endast en prospektiv, liten studie (genomförd efter en delvis annan operationsmetod) som indikerar sämre upptag av kombinerade p-piller innehållande levonorgestrel.

Man bör därför i första hand rekommendera IUD/IUS eller Nexplanon. Om kontraindikationer saknas ev. DepoProvera, NuvaRing eller Evra.

Behovet av studier är stort.

Referenser:

Paulen ME, Zapata LB, Cansino C, Curtis KM, Jamieson DJ. [Contraceptive use among women with a history of bariatric surgery: a systematic review](#). Contraception. 2010 Jul;82(1):86-94

Victor A, Odland V, Kral JG. Oral contraceptive absorption and sex hormone binding globulins in obese women: effects of jejunoileal bypass. Gastroenterol Clin North Am 1987;16:483-91.

Mehri ZO. Impact of Bariatric surgery on female reproduction. Fertil Steril 2009;92:1501-08

Arbetsgrupp FARG:

Kristina Gemzell Danielsson

Jan Brynhildsen

Elisabeth Storck-Lindholm

Jenny Varenhorst

Karin Boyer